

Ukraina: Generell bakgrunnsinformasjon om befolkningen i Ukraina

- Demografi: Befolkning, etnisitet, språk og religion
- Økonomi og levekår
- Utdanning og yrkesfordeling
- Helse: hiv, tuberkulose, covid-19 og vaksinasjonsgrad

Innledning

Responsen er skrevet på bestilling fra Integreringsavdelingen i Arbeids- og inkluderingsdepartementet, som følge av behov for bakgrunnsinformasjon om befolkningen i Ukraina. Dette for å ha bedre kunnskap om de ukrainske flyktningene som ankommer Norge og som Integreringsavdelingen og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet har ansvar for å bosette.

Responsen beskriver ulike demografiske kjennetegn ved befolkningen i Ukraina, slik som utdanningsnivå, yrkesfordeling, andel sysselsatte og arbeidsledige, samt ulike helseindikatorer. I tillegg redegjøres det kort for utbredelse av korrupsjon i landet, og for hvordan dette fenomenet har preget befolkningens hverdagsliv de seneste årene.

Det meste av kildematerialet responsen bygger på, er åpent tilgjengelige, nettbaserte kilder. Kildelisten kan være et utgangspunkt for mer detaljert informasjon om temaene.

Demografi: befolkning, språk og religion

Befolkning

Ukraina er delt inn i 24 fylker (oblast), en autonom republikk (Krim) og to byer med fylkesstatus: Kyiv og Sevastopol (CIA u.å.). Hovedstaden er Kyiv, med ca. 3 millioner innbyggere, og andre store byer er Lviv, Kharkiv, Odesa, Dnipropetrovsk, Donetsk, Mariupol og Zaporizhzhia. De mest folkerike fylkene er

Donetsk, Dnipropetrovsk, Kyiv by, Kharkiv, Lviv, Odesa, Luhansk, Krim, Zaporizhzhia og Vinnytsia (PopulationU u.å).

Kart: Oblasts of Ukraine (Wikiwand u.å.)

Ukraina hadde per juli 2021 et innbyggertall på 43,7 millioner, og er det 34. mest folkerike landet i verden (CIA u.å.). Etter Russland er Ukraina det nest største landet i Europa i areal. Ukraina grenser til Hviterussland i nord, til Polen, Slovakia og Ungarn i vest, til Romania og Moldova i sør og til Russland i øst. Landet har en sørlig kystlinje til Azovhavet og Svartehavet (PopulationU u.å.).

Majoriteten av befolkningen i Ukraina (rundt 34 millioner) er over 18 år. Av disse, er drøye 10 millioner 60 år eller eldre (Statista 2021). Per 2020 var litt over 46 prosent av befolkningen menn, mens kvinner utgjorde omtrent 54 prosent (The World Bank u.å.-h, i).

I 2019 ble det født 1,2 barn per kvinne. Fødselsraten er blant verdens laveste. Samme tall for Polen er 1,4, Russland 1,5 og Norge 1,5 (The World Bank u.å.-a). Forskjellen i forventet levealder mellom kvinner og menn er ti år, mens den er tre til fem i Vest-Europa. Forventet levealder for kvinner i 2019 var 77 år, mens den var 67 år for menn (The World Bank u.å.-f, g).

Ifølge Ukrainas nasjonale statistikkbyrå (som sitert i IOM 2021) bor 70 prosent av Ukrainas befolkning i byer. Rundt 10 prosent av befolkningen bor i Kyiv.

Etter Russlands anneksjon av Krim og utbruddet av konflikten i Donetsk og Luhansk i 2014, ble over en million mennesker internt fordrevet (Landinfo 2020a). I 2015 hadde Ukraina også 4,8 millioner migranter (The World Bank u.å.-e). De største migrantgruppene er fra Russland og andre land i det tidligere Sovjetunionen.

Ukraina har videre vært et destinasjons- og transittland for personer som søker internasjonal beskyttelse. Per februar 2021 befant det seg 2212 personer med flyktningstatus eller subsidiær beskyttelse i Ukraina. De fleste var fra Afghanistan (814 personer) og Syria (483 personer) (UNHCR 2021). De resterende var fra Armenia, Aserbajdsjan, Russland, Somalia, Irak og andre land. De fleste av disse oppholdt seg i regionen rundt Kyiv, mens en del var bosatt i Odesa og Kharkiv (UNHCR 2019).

Ukraina har vært vertsland for rundt 75 000 studenter fra omkring 150 ulike land. Antallet studenter fra India skal være det høyeste (rundt 20 000), etterfulgt av studenter fra land som Marokko, Nigeria, Egypt, Aserbajdsjan, Turkmenistan, Kina og Tyrkia. Typiske studieretninger for utenlandsstudenter har vært medisin, ingeniørstudier og økonomi. Bakgrunnen for at det kommer studenter fra utlandet til Ukraina er lave studie- og levekostnader, god kvalitet på studier, nærhet til Europa og tradisjon fra Sovjetunionen om å ta imot studenter fra den gang nyetablerte land i Afrika (Ali 2022; Kasturi 2022).

Befolkningssammensetning

Ca. 78 prosent av befolkningen er ukrainere, mens 17 prosent definerer seg som etniske russere. Begge folkegruppene er østslavere. Ellers er det mindre grupper av hviterussere, moldovere, krimtartarer, bulgarere, ungarere, rumenere, polakker, jøder og andre (2001 estimer) (CIA u.å.). Betydelige deler av den russisktalende befolkningen identifiserer seg som ukrainere (Bukkvoll, e-post september 2020).

Språk

Ukrainsk snakkes av nesten 70 prosent av befolkningen, og er landets offisielle språk (CIA u.å.). Alfabetet er kyrillisk. Det er nært beslektet med hviterussisk og russisk (Landguiden u.å.). En betydelig andel av befolkningen (kanskje omtrent halvparten) bruker imidlertid russisk i stedet for ukrainsk i dagligtale. I Ukrainas hovedstad Kyiv har russisk vært mer utbredt enn ukrainsk. I Øst-Ukraina finner vi befolkningsområder som er overveiende russisktalende, mens det lengst vest hovedsakelig snakkes ukrainsk. Generelt kan man si at overgangen mellom det russiske og det ukrainske er flytende i Ukraina (Bukkvoll 2020). Krimtartarsk er et minoritetsspråk på Krim-halvøya, mens det i Tsjernivtsi-regionen snakkes rumensk og i Transkarpatia ungarsk (CIA u.å.).

En omstridt lov ble vedtatt i 2012, som gav russisk status som offisielt språk i deler av landet der minst ti prosent av befolkningen hadde det som morsmål. Mange oppfattet det som en trussel mot Ukrainas selvstendighet sett opp mot Russland. Da president Viktor Janukovitsj ble avsatt i 2014, stemte parlamentet

for å oppheve språkloven, hvilket bidro til reaksjoner fra russere i landet. Høsten 2017 skrev daværende president Petro Poroshenko under på en ny språklov, som slo fast at all skoleundervisning fra femte trinn og oppover skulle være på ukrainsk, men at man kunne ha andre språk som valgfag. I 2019 vedtok parlamentet enda en lov, som fastslår at ukrainsk er landets førstespråk, og at butikker og serviceinstitusjoner skal tiltale folk på ukrainsk. Siden 2022 har publikasjoner som utgis på russisk, også måttet bli tilbudt på ukrainsk (Landguiden u.å.).

Religion

De fleste innbyggerne i Ukraina er ortodokse kristne. Det finnes to ortodokse kirker i Ukraina: den russisk ortodokse under Moskvapatriarkatet og den ukrainsk ortodokse under Kyivpatriarkatet. I 2018 godkjente det økumeniske patriarkatet i Istanbul («moderkirken») den ukrainsk ortodokse kirken som selvstendig, til tross for innvendinger fra Moskva. En lengre strid mellom disse to kirkene ble dermed forsterket (Landguiden u.å.).

De aller fleste krimtartarene er muslimer. Etter at Russland annekterte Krim i 2014 har flere Jehovas vitner som er bosatt der, blitt fengslet på grunn av sin religionsutøvelse. Jehovas vitner ble forbudt i Russland i 2017 (Landguiden u.å.).

Økonomi og levekår

Økonomi

Ukraina hadde den nest største økonomien av alle republikkene i Sovjetunionen. Fruktbar jord gjorde at landet produserte mer enn en fjerdedel av Sovjets jordbruksprodukter – som kjøtt, melk, korn og grønnsaker – til andre sovjetrepublikker. Landet hadde også en variert tungindustri (Landguiden u.å.). Under Sovjetunionen var særlig Donbas et viktig industriområde, som produserte en uforholdsmessig stor andel av unionens kull og stål. Etter Sovjetunionens oppløsning og Ukrainas selvstendighet i 1991, forverret økonomien i regionen seg betydelig. Statlige industrier ble privatisert og havnet i hendene på oligarker, og korrupsjonen blomstret (Holm-Hansen 2022).

I 1999 hadde landets produksjon falt til under 40 prosent av 1991-nivået, som følge av overgangen fra planøkonomi til markedsøkonomi. Konflikter om landets økonomi preget hele 1990- og 2000-tallet. Økonomien falt kraftig i 2009. Etter 2014, har annekteringen av Krim og åtte år med krigføring i øst tært ytterligere på økonomien. Inntekter fra de separatistkontrollerte områdene i øst og fra Krim, har uteblitt. Ukraina har derfor ved flere anledninger fått kriselån fra Det internasjonale pengefondet (IMF) og EU (Landguiden u.å.).

Korrupsjon

Korrupsjon er utbredt i Ukraina og har i mange år vært et rotfestet problem i samfunnet. Korrupsjonen nådde nye høyder under tidligere president Viktor Janukovitsj, som kom til makten i 2010 (Åslund 2015, s. 91-92).

Korrupsjon var et sentralt tema for protestene i Kyiv høsten og vinteren 2013/14, som igjen resulterte i en regimeendring i februar 2014. Det var først etter 2014 at arbeidet med å bekjempe korrupsjon for alvor satte i gang. Anti-korrupsjonsarbeid var en viktig forutsetning for inngåelsen av tilknytningsavtalen mellom EU og Ukraina og for å få lån fra Verdensbanken (Marusov 2016, som sitert i Landinfo 2020b).

Mye tyder på at korrupsjonsnivået har gått noe ned etter at Janukovitsj' styre falt i 2014. Likevel avdekket Transparency International sitt Global Corruption Barometer¹ for 2016 at over halvparten av respondentene mente at korrupsjon fremdeles var utbredt. Offentlig sektor ble ansett som svært korrupt (Transparency International 2016). Landinfo besøkte Ukraina i 2019. Ulike eksperter på anti-korrupsjon opplyste at korrupsjon fortsatt var en stor utfordring for landet.

Korrupsjon er ikke bare et redskap for å berike den styrende eliten. Det fungerer også som et sentralt virkemiddel for å administrere et samfunn, ved at tjenestemenn på lav- og mellomnivå krever bestikkelser fra befolkningen for å utføre oppgavene sine (Lough & Dubrovskiy 2018, s. 5). Dette gjelder også i Ukraina, der korrupsjon forekommer på lavt nivå («petty corruption») i myndighetsapparatet, men også på høyt politisk nivå i samfunnet (Żochowski & Jaroszewicz 2017, s. 1-2).

Korrupsjon på de lavere nivåene dominerer hverdagslivene til folk. Ukrainerne er vant til å betale ulike typer bestikkelser i kontakt med det offentlige. Selv om landets befolkning er negative til korrupsjon, har mange akseptert at slike former for hverdagskorrupsjon bidrar til å få ting gjort og til å løse problemer (UNDP 2019). Korrupsjonen anses å være det som holder et ineffektivt byråkrati i gang (Lough & Dubrovskiy 2018, s. 6). Korrupsjon er mest utbredt innen politiet og rettsvesenet, helsevesenet og utdanningsinstitusjonene.

Politisk korrupsjon og annen korrupsjon på høyere nivå er ofte kjennetegnet ved at politikere og embetsmenn involverer seg i forretningsaktiviteter. Politikere og oligarker er gjensidig avhengige av hverandre. Dette er et typisk trekk ved korrupsjonssystemet i Ukraina. I vakuemet etter Sovjetunionens fall, sikret oligarker seg monopol på viktige sektorer, som i gassnæringen og banksektoren, og har oppnådd politisk innflytelse ved å sørge for at «deres» representanter blir

¹ Global Corruption Barometer undersøker/kartlegger vanlige borgeres erfaringer med korrupsjon. Et utvalg respondenter svarer på spørsmål om hvorvidt de har betalt bestikkelser, om korrupsjon har økt i landet og om myndighetene bekjemper korrupsjon på en effektiv måte (Transparency International 2016).

valgt til nasjonalforsamlingen (Lough & Dubrovskiy 2018, s. 6-8; Żochowski & Jaroszewicz 2017, s. 1-2).

Arbeid og inntekt

Arbeidsledigheten lå i 2021 på rundt 9 prosent (The Global Economy u.å.-b).² Arbeidsstyrken (labor force) blant menn var omkring 63 prosent i 2019. Blant kvinner var den 47 prosent (The Global Economy u.å.-a). Byer med færrest arbeidsledige er Kyiv, Dnipropetrovsk og Kharkiv.

Mer enn 10 millioner mennesker mellom 15 og 70 år var inaktive på arbeidsmarkedet, ifølge en arbeidskraftsundersøkelse i 2019. 4 millioner av disse var pensjonister og noen var studenter, slik at reelt sett var rundt 6 millioner mellom 15 og 59 år inaktive, det vil si at de verken var i arbeid eller arbeidsledige. Kvinner utgjør godt over halvparten av alle inaktive mellom 15 og 59 år (Hodžić 2021).

Gjennomsnittsinntekten per måned i 2021 var omtrent 14 000 UAH (4250 NOK)³, og har økt jevnlig de siste ti årene (Statista u.å.). Ifølge Verdensbankens siste tall (2020) var Ukrainas BNP per capita PPP 13,054.8 USD (The World Bank u.å.-c). Til sammenligning var Norges BNP per capita PPP 62,644.8 USD (The World Bank u.å.-b).

Ingen lever under den internasjonale fattigdomsgrensen på 1,9 USD⁴ om dagen. Andelen av befolkningen som lever under den nasjonale fattigdomsgrensen gikk ned fra 83 prosent i 2002 til 2,4 prosent i 2017 (UN Statistics Division u.å.). Andre kilder indikere en langt høyere andel fattige (Ustymovich 2021).⁵

Utdanning og yrkesfordeling

Utdanning

Mindre enn én prosent av den voksne befolkningen er analfabeter (Welle-Strand 2021).

² Arbeidsledigheten er målt i andelen av arbeidsstokken som er uten arbeid, men som søker arbeid (The Global Economy u.å.-b).

³ Valutakurs per 10. mars 2022.

⁴ Her er fattigdom uttrykt i såkalte PPP-dollar. PPP står for Purchasing Power Parity, eller kjøpekraftenheter på norsk. Når fattigdom måles ved hjelp av PPP, regner man med hva varer koster og hvor høye inntekter hvert enkelt land har. Statistikken viser dermed hvor stor del av befolkningen i et land som lever for mindre enn det man kan få kjøpt for 1,90 amerikansk dollar i USA (FN-sambandet u.å.)

⁵ Det er uklart hva den nasjonale fattigdomsgrensen ligger på.

I 2017 ble det vedtatt en ny lov om utdanning med formål om å bedre utdanningssystemet i Ukraina. Den nye loven forplikter landet til å bruke minst syv prosent av BNP på utdanning, blant annet for å øke lønnsnivået til lærere samt oppgradere undervisningsutstyr og -bygninger (Beviglia 2019).

Omtrent halvparten av alle barn går i barnehage før de begynner på skole. Barnehage er gratis (Landguiden u.å.).

Det tilbys 12-årig skolegang. Trinn 1-9 er obligatorisk. Barn begynner på skole i seksårsalderen. Klasse 1 til 4 er grunnskole, klasse 5-9 er ungdomsskole og trinn 10-12 er videregående skole. Dersom man ikke begynner på studieforbereende gymnas, kan man gå på yrkesfaglig skole.⁶ Det finnes også private skoler (IOM 2021; Landguiden u.å.).

Resultater fra OECDs Programme for International Student Assessment (PISA) i 2018,⁷ viste at elever i Ukraina skåret lavere enn gjennomsnittet i OECD (Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling) i lesing, matte og naturfag (science) (OECD 2019, s. 1).

Ukraina anses for å være et av de mest utdannede land i verden med en brutto innmeldingsrate til høyere utdanning på 83 prosent (tall fra UNESCO i 2014) (Friedman & Trines 2019). Ukraina hadde i studieåret 2018/19 rundt 650 universiteter og høyskoler (State Statistics Service of Ukraine 2019). Universitetene tilbyr 4-årige bachelorgrader og 6-årige mastergrader. Ukrainske studenter søker seg ofte til studier i utlandet, særlig i Polen. Samtidig har ukrainske universiteter og høyskoler en del studenter fra Asia og Afrika, som for eksempel tar legeutdanning, noe som er populært blant annet for indere (Landguiden u.å.).

Det ukrainske utdanningssystemet har fått kritikk for å være for teoretisk innrettet. Korrupsjon er utbredt på universitetene, og det hevdes at det er mulig å kjøpe seg beståtte karakterer eller en hel grad (Friedman & Trines 2019; Landguiden u.å.).

I 2012 var andelen som fikk undervisning på ukrainsk 82 prosent. Det finnes også skoler med undervisning på blant annet rumensk, ungarsk, moldovsk og tatarisk. Som nevnt, ble det i 2017 bestemt at all skoleundervisning fra femte klasse og oppover skal skje på ukrainsk fra 2020, med minoritetsspråk som tilvalg (Landguiden u.å.).

⁶ For mer informasjon om yrkesfaglig skole, se [Ukraina: Yrkesutdanning, landbruksutdanning og korrupsjon i utdanningssektoren \(landinfo.no\)](#)

⁷ Undersøkelsen gjøres av 15-åringene hvert tredje år, og måler elevenes kunnskap og ferdigheter i lesing, matte og naturfag. Det overordnede målet til PISA er å evaluere hvor godt skolesystemet i de ulike landene forbereder elevene til videre studier, yrkesliv og en aktiv deltakelse i samfunnet (OECD 2019, s. 1).

Yrkesfordeling

Ifølge Verdensbanken (som sitert i IOM 2021) var de fleste ansatte i 2020 sysselsatt i serviceyrker (61 prosent), mens 25 prosent arbeidet i industrien og 14 prosent innenfor landbruk. Mesteparten av arbeidsstyrken var ansatte (84 prosent), mens 15 prosent var selvstendig næringsdrivende (det ukrainske nasjonale statistikkbyrået, som sitert i IOM 2021).

Informasjon fra den ukrainske arbeidsformidlingen (som sitert i IOM 2021) viste at de mest populære ledige stillingene var innen landbruk, detaljhandel, serviceyrker og logistikk.

Landet har en stor tungindustri. Det mangler yrkesutdannede arbeidere, samtidig som sysselsettingen i industrien synker. Den ukrainske IT-bransjen beskrives som blomstrende. I 2020 skal denne bransjen ha sysselsatt mer enn 200 000 personer (Landguiden u.å.).

Mange ukrainere befinner seg i utlandet, i lavtlønnsjobber. Ca. én million ukrainere antas å være gjestearbeidere i Polen. Mange er sesongarbeidere innenfor landbruk. Ukrainere har erstattet polsk arbeidskraft, som har reist til andre land etter at Polen ble med i EU (Landguiden u.å.).

Helse

Hjerte- og karsykdommer var årsak til 60 prosent av dødsfallene i 2010. Samtidig er smittsomme sykdommer, som hiv/aids og tuberkulose viktige helseutfordringer. Befolkningen helt øst i landet har ellers vært rammet av krig siden 2014, som har ført til ustabil tilgang til helsetjenester, vann og mat (OCHA 2020, s. 24, 25). Over en million mennesker har også vært internt fordrevet siden krigen startet i 2014.

Utbredelse av hiv

Med rundt 260 000 smittede, har Ukraina den nest største AIDS-epidemien i Øst-Europa og Sentral-Asia. Per i dag har myndighetene, sammen med det sivile samfunnet og internasjonale organisasjoner iverksatt en av de største og effektive responsene mot hiv i regionen (UNAIDS 2022). Mange kjenner ikke til at de er smittet. Sykdommen er mest utbredt blant narkotikamisbrukere, kvinnelige sexarbeidere og menn som har sex med menn. Hiv er mest utbredt i regioner sør og øst i landet, særlig i regionene Donetsk og Luhansk (Girotra 2019; UNAIDS 2018, u.å.).

Per 2020 anslås at 120 000 kvinner over 15 år lever med hiv, mens tallet for menn over 15 år er 130 000. Antallet barn fra 0 til 14 år med hiv anslås å være 2900 (UNAIDS u.å.). Tuberkulose var den fremste årsaken til at hiv-syke døde av AIDS i 2018 (UNAIDS 2018).

Utbredelse av tuberkulose

Antallet smittet med tuberkulose i Ukraina var 73 per 100 000 innbyggere i 2020. Til sammenligning var tallet i Afghanistan 193 per 100 000. Antallet smittede har gått kraftig ned siden 2005,⁸ da det var på sitt høyeste med 127 smittede per 100 000 (The World Bank u.å.-d).

I 2019 var omkring 27 prosent av alle nye tuberkulosestilfeller antibiotika-resistent tuberkulose, og ytterligere 6000 tilfeller var multiresistent tuberkulose. Bare 76 prosent av alle tuberkulosestilfeller ble kurert, enten fordi de sluttet for tidlig på medisin, fikk behandling for sent, var smittet av hiv eller på grunn av høy andel multiresistent tuberkulose (USAID u.å.).

DOT-behandling⁹ for tuberkulose ble innført i Ukraina i 2001 (WHO 2020).

Covid-19

I perioden 3. januar 2020 til 10. mars 2022 har det vært omkring 4,9 millioner bekreftede tilfeller av covid-19 i landet. 106 900 personer skal ha dødd av sykdommen i samme periode. Per 20. februar 2022 skal ca. 31,5 millioner vaksinedoser ha blitt gitt (WHO u.å.).

Ukraina er blant landene i Europa med lavest andel vaksinerte. Befolkningen skal kunne velge mellom vaksinerne til Pfizer, Moderna, AstraZeneca og Sinovac. Per oktober 2021, skal bare omtrent 15 prosent av befolkningen ha blitt vaksinert (Euronews 2021). Europadirektøren i WHO uttalte i februar 2022 at kun 40 prosent av de over 60 år var blitt vaksinert i Ukraina. Tilsvarende prosent gjelder også for Bosnia Hercegovina, Bulgaria, Kirgisistan og Usbekistan (Al Jazeera 2022). Under pandemien skal det ha utviklet seg et svart marked for falske vaksinasjonsbevis (Euronews 2021).

Vaksinasjonsgrad i befolkningen for øvrige sykdommer

Som følge av mange år med lav vaksinasjonsgrad, har mange mennesker i Ukraina en forhøyet risiko for sykdommer som ellers kan forbygges ved hjelp av vaksiner. Vaksinasjonsgraden i 2020 var 81 prosent for difteri, tetanus og kikhoste, 82 prosent for meslinger, kuma og røde hunder, og 84 prosent for polio (CDC 2022).

Vaksinasjonsgraden rapporteres å være lavere i visse regioner, som Ivano-Frankivsk, Zarkapattia, Lviv, Zaporizhia, Chernivtsi, Odesa, Kyiv, Kharkiv og Rivne (CDC 2022).

⁸ Målingen startet i år 2000.

⁹ DOT står for Directly Observed Therapy/Direkte observert behandling.

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

Al Jazeera (2022, 15. februar). WHO urges increased COVID vaccination efforts in Eastern Europe. *Aljazeera*. Tilgjengelig fra <https://www.aljazeera.com/news/2022/2/15/who-calls-for-increased-vaccination-efforts-in-eastern-europe> [lastet ned 11. mars 2022].

Ali, Soraya (2022, 4. mars). Ukraine: Why so many African and Indian students were in the country. *BBC News*. Tilgjengelig fra <https://www.bbc.com/news/world-africa-60603226> [lastet ned 15. mars 2022].

Beviglia, Gina (2019, 18. juli). 8 facts about education in Ukraine. *The Borgen Project* [blogg]. Tilgjengelig fra <https://borgenproject.org/8-facts-about-education-in-ukraine/> [lastet ned 11. mars 2022].

CDC, dvs. Centers for Disease Control og Prevention (2022, 1. mars 2022). *CDC in Ukraine*. Tilgjengelig fra <https://www.cdc.gov/globalhealth/countries/ukraine/default.htm> [lastet ned 11. mars 2022].

CIA (u.å.). *The World Factbook: Ukraine*. Washington, D.C.: CIA. Tilgjengelig fra <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/ukraine/> [lastet ned 9. mars 2022].

Euronews (2021, 23. oktober). With Europe's second-worst vaccination rate, Ukraine suffers COVID surge *Euronews*. Tilgjengelig fra <https://www.euronews.com/2021/10/23/with-europe-s-second-worst-vaccination-rate-ukraine-suffers-covid-surge> [lastet ned 11. mars 2022].

FN-sambandet (u.å.). *Ekstrem fattigdom i Ukraina*. Oslo: FN-sambandet. Tilgjengelig fra <https://www.fn.no/Statistikk/ekstrem-fattigdom?country=360> [lastet ned 15. mars 2022].

- Friedman, Olesya & Trines, Stefan (2019, 25. juni). *Education in Ukraine*. Toronto: WENR, dvs. World Education News and Reviews. Tilgjengelig fra <https://wenr.wes.org/2019/06/education-in-ukraine> [lastet ned 11. mars 2022].
- Girotra, Bhavya (2019, 22. september). Treating and preventing HIV in Ukraine. *The Borgen Project* [blogg]. Tilgjengelig fra <https://borgenproject.org/hiv-in-ukraine/> [lastet ned 11. mars 2022].
- Hodžić, Džemal (2021, 19. august). *Ukraine: Why is inactivity in the labour market a greater problem than unemployment?* Geneve: ILO. Tilgjengelig fra <https://reliefweb.int/report/ukraine/ukraine-why-inactivity-labour-market-greater-problem-unemployment> [lastet ned 10. mars 2022].
- Holm-Hansen, Jørn (sist oppdatert 28. februar 2022). *Donbas*. Oslo: Store Norske Leksikon. Tilgjengelig fra <https://snl.no/Donbas> [lastet ned 14. mars 2022].
- IOM, dvs. International Organization for Migration (2021). *Ukraine: Country fact sheet 2021*. Berlin: IOM. Tilgjengelig fra [https://milo.bamf.de/OTCS/cs.exe/fetch/2000/702450/698578/704870/698622/23268400/-/Ukraine - Country Fact Sheet 2021%2C_englisch.pdf](https://milo.bamf.de/OTCS/cs.exe/fetch/2000/702450/698578/704870/698622/23268400/-/Ukraine%20-%20Country%20Fact%20Sheet%202021%20-%20englisch.pdf) [lastet ned 10. mars 2022].
- Kasturi, Charu Sudan (2022, 1. mars). Ukraine is seeing an exodus of foreign students, and revenue. *Al Jazeera*. Tilgjengelig fra <https://www.aljazeera.com/economy/2022/3/1/ukraine-sees-an-exodus-of-foreign-students-and-revenue> [lastet ned 15. mars 2022].
- Landguiden (u.å., 7. mars 2022). *Ukraina*. Stockholm: Utrikespolitiska institutet. Tilgjengelig fra <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/europa/ukraina/befolkning-och-sprak/> [lastet ned 9. mars 2022].
- Landinfo (2020a, 16. april). *Ukraina: Internflyktninger*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2020/04/Ukraina-temanotat-Internflyktninger-16042020.pdf> [lastet ned 14. mars 2022].
- Landinfo (2020b, 2. mars). *Ukraina: Korrupsjonsbekjempelse og beskyttelse for varslere av korrupsjon*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2020/03/Temanotat-Ukraina-Korrupsjonsbekjempelse-og-varslere-02032020.pdf> [lastet ned 10. mars 2022].
- Lough, John & Dubrovskiy, Vladimir (2018, november). *Are Ukraine's Anti-corruption Reforms Working?* London: Chatham House. Tilgjengelig fra https://euaci.eu/assets/userfiles/resources/2019-03-05-Are_Ukraines_Anti-corruption_Reforms_Working_EN.pdf [lastet ned 15. mars 2022].
- OCHA (2020, januar). *Humanitarian needs overview. Ukraine*. New York: OCHA. Tilgjengelig fra https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/ukraine_2020_humanitarian_needs_overview_en.pdf [lastet ned 15. mars 2022].
- OECD (2019, 3. desember). *Country note: Ukraine*. Paris: OECD. Tilgjengelig fra https://www.oecd.org/pisa/publications/PISA2018_CN_UKR.pdf [lastet ned 11. mars 2022].
- PopulationU (u.å.). *Ukraine population*. PopulationU. Tilgjengelig fra <https://www.populationu.com/ukraine-population> [lastet ned 9. mars 2022].
- State Statistics Service of Ukraine (2019). *Statistical Yearbook Ukraine 2018*. Kyiv: State Statistics Service of Ukraine. Tilgjengelig fra http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/11/zb_yearbook_2018_e.pdf [lastet ned 17. mars 2022].

- Statista (2021). *Resident population of Ukraine as of January 1, 2021, by age group*. Statista. Tilgjengelig fra <https://www.statista.com/statistics/1006655/ukraine-population-by-age-group/> [lastet ned 9. mars 2022].
- Statista (u.å.). *Average monthly wage of regular employees in Ukraine from 2010 to 2021*. Statista. Tilgjengelig fra <https://www.statista.com/statistics/1258257/average-monthly-wage-ukraine/> [lastet ned 10. mars 2022].
- The Global Economy (u.å.-a). *Ukraine: Labor force participation*. Tilgjengelig fra https://www.theglobaleconomy.com/Ukraine/Labor_force_participation/ [lastet ned 10. mars 2022].
- The Global Economy (u.å.-b). *Ukraine: Unemployment rate*. Tilgjengelig fra https://www.theglobaleconomy.com/Ukraine/unemployment_rate_monthly/ [lastet ned 10. mars 2022].
- The World Bank (u.å.-a). *Fertility rate, total (births per woman) - Ukraine*. Washington, D.C.: The World Bank. Tilgjengelig fra <https://data.worldbank.org/indicator/SP.DYN.TFRT.IN?locations=UA> [lastet ned 15. mars 2022].
- The World Bank (u.å.-b). *GDP per capita, PPP (current international \$) - Norway*. Washington, D.C.: The World Bank. Tilgjengelig fra <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.PP.CD?locations=NO> [lastet ned 16. mars 2022].
- The World Bank (u.å.-c). *GDP per capita, PPP (current international \$) - Ukraine*. Tilgjengelig fra <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.PP.CD?locations=UA> [lastet ned 10. mars 2022].
- The World Bank (u.å.-d). *Incidence of tuberculosis (per 100,000 people) - Ukraine*. Washington, D.C.: The World Bank. Tilgjengelig fra <https://data.worldbank.org/indicator/SH.TBS.INCD?locations=UA> [lastet ned 11. mars 2022].
- The World Bank (u.å.-e). *International migrant stock, total - Ukraine*. Washington, D.C.: The World Bank. Tilgjengelig fra <https://data.worldbank.org/indicator/SM.POP.TOTL?locations=UA> [lastet ned 11. mars 2022].
- The World Bank (u.å.-f). *Life expectancy at birth, female (years) - Ukraine*. Washington, D.C.: The World Bank. Tilgjengelig fra <https://data.worldbank.org/indicator/SP.DYN.LE00.FE.IN?locations=UA> [lastet ned 15. mars 2022].
- The World Bank (u.å.-g). *Life expectancy at birth, male (years) - Ukraine*. Washington, D.C.: The World Bank. Tilgjengelig fra <https://data.worldbank.org/indicator/SP.DYN.LE00.MA.IN?locations=UA> [lastet ned 15. mars 2022].
- The World Bank (u.å.-h). *Population, female (% of total population) - Ukraine*. Washington, D.C.: The World Bank. Tilgjengelig fra <https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL.FE.ZS?locations=UA> [lastet ned 15. mars 2022].
- The World Bank (u.å.-i). *Population, male (% of total population) - Ukraine*. Washington, D.C.: The World Bank. Tilgjengelig fra <https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL.MA.ZS?locations=UA> [lastet ned 15. mars 2022].

- Transparency International (2016). *People and Corruption: Europe and Central-Asia*. Berlin: Transparency International. Tilgjengelig fra https://images.transparencycdn.org/images/2016_GCB_ECA_EN.pdf [lastet ned 19. januar 2022].
- UN Statistics Division (u.å.). *Sustainable Development Goals Profile: Ukraine*. New York: UN Department for Economic and Social Affairs. Tilgjengelig fra <https://unstats.un.org/sdgs/dataportal/countryprofiles/UKR> [lastet ned 15. mars 2022].
- UNAIDS (2018). *Global AIDS monitoring 2018: Ukraine*. Geneve: UNAIDS. Tilgjengelig fra https://www.unaids.org/sites/default/files/country/documents/UKR_2018_countryreport.pdf [lastet ned 11. mars 2022].
- UNAIDS (2022, 25. februar). *UNAIDS urges protection and continuity of health and HIV services for people living with and affected by HIV in Ukraine*. Geneve: UNAIDS. Tilgjengelig fra https://www.unaids.org/en/resources/presscentre/pressreleaseandstatementarchive/2022/februar/20220225_ukraine [lastet ned 17. mars 2022].
- UNAIDS (u.å.). *Ukraine*. Geneve: UNAIDS. Tilgjengelig fra <https://www.unaids.org/en/regionscountries/countries/ukraine> [lastet ned 11. mars 2022].
- UNHCR (2019, juni). *Ukraine – refugee and asylum-seekers. Update*. Geneve: UNHCR. Tilgjengelig fra https://www.unhcr.org/ua/wp-content/uploads/sites/38/2019/06/2019-06-UNHCR-UKRAINE-Refugee-and-Asylum-Seekers-Update-FINAL_V2.pdf [lastet ned 11. mars 2022].
- UNHCR (2021, februar). *Ukraine Fact-Sheet*. Geneve: UNHCR. Tilgjengelig fra <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/605b507e2.pdf> [lastet ned 14. mars 2022].
- USAID (u.å.). *Ukraine: Health*. Washington, D.C.: USAID. Tilgjengelig fra [https://www.usaid.gov/ukraine/global-health#:~:text=In%202019%2C%2027.2%20percent%20of,tuberculosis%20\(MDR%20DTB\)](https://www.usaid.gov/ukraine/global-health#:~:text=In%202019%2C%2027.2%20percent%20of,tuberculosis%20(MDR%20DTB)) [lastet ned 11. mars 2022].
- Ustymovich, Yulia (2021, 8. april). Almost half of Ukrainians are on the verge of poverty: even working citizens cannot make good living for their families. Tilgjengelig fra <https://en.thepage.ua/news/poverty-rate-in-ukraine-results-of-2020-forecast-for-2021> [lastet ned 17. mars 2022].
- Welle-Strand, Anne (sist oppdatert 19. august 2021). *Skole og utdanning i Ukraina*. Oslo: Store Norske Leksikon. Tilgjengelig fra https://snl.no/Skole_og_utdanning_i_Ukraina [lastet ned 14. mars 2022].
- WHO, dvs. World Health Organization (2020, 3. juni). *Treating tuberculosis in Ukraine*. Geneve: WHO. Tilgjengelig fra <https://www.who.int/news-room/feature-stories/detail/treating-tuberculosis-in-ukraine> [lastet ned 11. mars 2022].
- WHO, dvs. World Health Organization (u.å.). *Covid-19: Ukraine*. Geneve: WHO. Tilgjengelig fra <https://covid19.who.int/region/euro/country/ua> [lastet ned 11. mars 2022].
- Wikiwand (u.å.). *Oblasts of Ukraine*. Tilgjengelig fra https://www.wikiwand.com/en/Oblasts_of_Ukraine [lastet ned 15. mars 2022].
- Żochowski, Piotr & Jaroszewicz, Marta (2017, 12. juli). *Combating corruption in Ukraine – awaiting the results*. Warszawa: OSW, dvs. Center for Eastern Studies. Tilgjengelig fra https://www.osw.waw.pl/sites/default/files/commentary_244.pdf [lastet ned 15. mars 2022].

Åslund, Anders (2015). *Ukraine: what went wrong and how to fix it*. Washington, D.C.: Peterson Institute for International Economics.

Muntlige kilder

Bukkvoll, Tor (2020). E-post, september 2020.

UNDP (2019). Representant for UNDP i Ukraina. Intervju i Kyiv, september 2019.

© Landinfo 2020

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.